

процесів, а також обов'язковою умовою майстерності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти. Високого рівня педагогічної майстерності вихователь може досягти завдяки своєму творчому потенціалу, а також завдяки прагненню до саморозвитку, самовдосконалення тощо. Вважаємо за необхідне стимулювати, заохочувати майбутніх фахівців до пошуково-дослідницької роботи, оскільки це сприятиме підвищенню їхньої творчої активності та рівня педагогічної майстерності.

Список використаних джерел:

1. Горальський А. Теорія творчості / пер. з польск. О. Гірного. Львів, 2002. 144 с.
2. Загвязинский В.И. Педагогическое творчество учителя / В.И. Загвязинский. М.: Педагогика, 1987. 160 с.
3. Кайдалова Л.Г., Щокіна Н.Б., Вахрушева Т.Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова та ін. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
4. Педагогічна творчість: методологія, теорія, технології / за заг. ред. С. Сисоевої, Н. Гузій. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. 183 с.
5. Пинзеник О.М. Розвиток професійної майстерності викладача вищого педагогічного навчального закладу 1-11 рівнів акредитації: Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О.М. Пинзеник; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. К., 2011. 268 с.
6. Сисоева С.О. Педагогічна творчість учителя: Визначення, теоретична модель, функції підготовки. *Педагогіка і психологія*. 1998. № 2. С. 161-172.

Волошинов С. А.,

кандидат педагогічних наук,

*доцент кафедри інноваційних технологій та технічних засобів судноводіння
Херсонської державної морської академії*

ВПЛИВ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ НА ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ МОРСЬКИХ ФАХІВЦІВ

Морський транспорт є основою світової торгівлі та глобалізації цих процесів. Міжнародне судноплавство транспортує близько 90% світової торгівлі людям та громадам у всьому світі. Цей вид транспорту є найбільш ефективним та економічно вигідним методом міжнародних перевезень вантажів, що забезпечує надійний і дешевий засіб перевезення у глобальному масштабі, а також полегшує торгівлю та сприяє створенню процвітання націй та народів.

24 години на день і цілий рік кораблі перевозять вантажі до всіх куточків з земної кулі. Ця роль буде продовжувати зростати у зв'язку із тим, що мільйони

людей будуть виведені з бідності через поліпшення доступу до основних матеріалів, товарів і продуктів. Отже, світова торгівля та морський транспорт є основоположними для підтримки економічного зростання та поширення процвітання в усьому світі, виконуючи тим самим критичну соціальну, а також економічну функцію.

В Україні це одна з на галузей, що має один з найпотужніших потенціалів серед провідних країн світу, налічуючи 38 державних підприємств з оборотом близько 10 млрд грн. на рік, 5000 галузевих суб'єктів господарювання, 100 000 моряків-громадян України, а 1 робоче місце в галузі стимулює створення 4-5 робочих місць в суміжних галузях [4].

На конференції ООН з питань сталого розвитку, що відбулася в Ріо-де-Жанейро в 2012 році, було задекларовано ініціативи під назвою «Майбутнє, якого ми хочемо» («The future we want») [2], які спрямовані на досягнення конкретних результатів в інтересах сталого розвитку на добровільній основі.

Відповідно до основних результатів цієї конференції ІМО розробила «Концепцію стійкої системи морського транспорту» («Concept of a Sustainable Maritime Transportation System») [1], яка включає перелік цілей та дій, щоб підкреслити важливість морських перевезень, орієнтуючись на:

- культуру безпеки та навколишнє середовище;
- освіту та навчання морським професіям та підтримку моряків;
- енергоефективність та взаємодію «судно-порт»;
- постачання енергії для суден;
- підтримку морського руху та консультаційні системи;
- морську безпеку;
- технічне співробітництво;
- нові технології та інновації;
- механізми фінансування, відповідальності та страхування
- управління океаном.

Одним із пріоритетів для забезпечення узгодженої стійкої системи морського транспорту для ІМО є навчання і підготовка морських фахівців. Тому визначено такі цілі навчання та підготовки майбутніх морських фахівців [1, с. 12]:

1. Стала система морського транспорту потребує компетентних та досвідчених моряків. Навчання та освіта має базуватися на Конвенції ПДНВ та включати в себе необхідне підвищення кваліфікації та перепідготовку, в якій безпека та екологічна обізнаність повинні бути пріоритетними. Необхідно розробити заходи з нарощування потенціалу відповідно до Програми технічного співробітництва (Technical Co-operation Programme - ТСР) ІМО, а також з узгодження Конвенції Міжнародної організації праці про морську працю (ILO's Maritime Labour Convention) для морського навчання та освіти.

2. Якість життя моряків на морі важлива для підтримання та розвитку галузі морського транспорту як привабливого варіанту кар'єри для талановитих фахівців, які прагнуть до кар'єри, що передбачає як морські, так і берегові роботи. Утримання кваліфікованих фахівців є, мабуть, найбільшою проблемою для сектору через періодичні проблеми, такі як криміналізація

мореплавання, відмова у відпустці на берег та права на репатріацію, а також відсутність рекреаційних можливостей для відпочинку моряків, для підтримки роботи на судні та умов життя на рівні, порівнянному з тим, яким користуються берегові професіонали.

3. Для підтримки постійного глобального розвитку галузі морського транспорту морські фахівці, що працюють поза морем, також повинні отримати освіту та пройти підготовку, особливо в країнах, що розвиваються. Професіоналам необхідна підготовка з юридичної, інженерної справи, управління судном та портової кар'єри. Цього можна досягти через морську освіту та навчання та розбудову потенціалу у навчальних закладах, включаючи Всесвітній морський університет та Міжнародний інститут морського права.

Поєднання національних особливостей, світових тенденцій і Європейського досвіду, зумовлює застосування принципу системності щодо професійної підготовки майбутніх морських фахівців в Україні. У системі мають бути сформовані не лише ті компетентності, що були потрібними кілька десятиліть, а й ті, які стають важливими на сучасному етапі розвитку морської галузі. За 5-10 останніх років найважливішими компетентностями є технічна компетентність, технологічна обізнаність, навички обчислювальної техніки та інформатики [3]. Технічна компетентність стосується вмінь майбутніх морських фахівців з експлуатації суден і в основному зосереджена на безпеці мореплавства, а також на ефективному використанні бортового обладнання для цих цілей. Більшість умінь і навичок регламентовані Міжнародною конвенцією про стандарти підготовки і сертифікації моряків і несення вахти, і вони будуть оновлюватися відповідно до розвитку морської галузі та відповідних міжнародних морських правил.

Наразі у морській галузі розвивається використання інноваційних технологій, що застосовуються у морській галузі. Судноплавна галузь також приділяє все більше уваги кібербезпеці, що пов'язано із використанням високотехнологічних пристроїв. Стосовно навичок обчислювальної техніки та інформатики, то вони вже не є новою вимогою до підготовки моряків, оскільки були впроваджені з кінця ХХ століття разом із появою комп'ютерів. Більшість студентів сьогодні вже знають, як використовувати базове програмне забезпечення для своєї роботи. Проте, в епоху 4-ї промислової революції, нового суспільства, в якому люди працюють, взаємодіють та живуть за допомогою цифрового вмісту та інструментів, ставиться більше вимог до ІКТ- навичок. Тому професійна підготовка морських фахівців має включати формування ІКТ-компетентності.

Таким чином, морська торгівля та транспорт є основоположними для підтримки економічного зростання та поширення процвітання в Україні та в усьому світі, виконуючи тим самим критичну соціальну, а також економічну функцію. Тенденції розвитку морської галузі та інформаційного суспільства впливають на вимоги до професійної підготовки майбутніх морських фахівців у бік акцентування уваги на її технологічній та інформатичній складовій.

Список використаних джерел:

1. Concept of a Sustainable Maritime Transportation System. URL: <http://www.imo.org/en/About/Events/WorldMaritimeDay/WMD2013/Documents/CONCEPT%20OF%20SUSTAINABLE%20MARITIME%20TRANSPORT%20SYSTEM.pdf>. (дата звернення: 16.09.2019).
2. RIO+20. The future we want. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/partnerships/rio20>. (дата звернення: 16.09.2019).
3. Tran T.N.M. Integrating requirements of Industry 4.0 into maritime education and training: case study of Vietnam : M Sc dissertation. Malmo: World Maritime University. 2018. P. 84.
4. Інформація про водний транспорт України URL: <https://mtu.gov.ua/content/informaciya-pro-vodniy-transport-ukraini.html>. (дата звернення: 16.09.2019).

Дауді А. М.,

бакалавр біології

Білянська М. Ві.,

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри психолого-педагогічних дисциплін

Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТИПУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ

Для реалізації особистості велике значення має вибір професії. Дослідженням професійної орієнтації школярів займаються українські С. Войцеховська, Л. Гуцан, Д. Закатнов, О. Зотова, О. Мельник М. Прищак, О. Лесько та зарубіжні (Є. Єндапцев, Н. Захаров та ін.) науковці.

Результати дослідження науковців свідчать, що менше половини молодих людей реалізуються в обраній професії, для решти - їхній вибір не виправдав сподівань (фінансова винагорода за результати праці, обмежені можливості для реалізації творчих планів тощо) [1; 2].

З метою визначення професійного типу особистості майбутніх учителів біології ми скористалися тестовою методикою Дж. Голланда (Дж. Холланда), а для визначення рівня задоволення обраною професією провели спостереження й анкетування респондентів [3]. До нашого дослідження були долучені 60 студентів 2-4 років навчання освітнього рівня бакалавр, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія) Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Суть тестової методики Дж. Голланда полягає в тому, що з кожної із 42 різних професій респондентам слід обрати по одній, виділити ті, що співпадають, за допомогою методу шкалювання визначити переважаючий професійний тип особистості із шести запропонованих — реалістичний,